

# Ekonomika lesního hospodářství

## Cvičení



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

# Výrobní podmínky a hospodářská opatření v lesním hospodářství



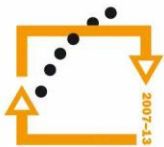
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



**OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

## Ekonomika lesního hospodářství – 7. cvičení

# Výrobní podmínky v LH

- Výrobní podmínky v LH lze rozdělit podle skupin faktorů, jež tvoří zejména:
- přírodní podmínky,
- výrobní podmínky pracovišť,
- faktory řízení.



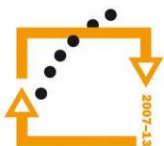
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



**OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

# Přírodní podmínky



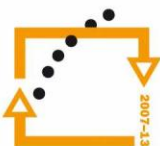
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

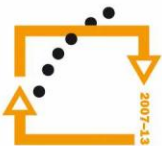
INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- *Přírodní podmínky* vyjadřují obecně produkční a polohovou charakteristiku lesních porostů, již lze z velké části ztotožnit s typologickým členěním lesů.
- Rozdílnost přírodních podmínek se projevuje v odlišné dřevině, kvalitativní i věkové struktuře porostů a z toho vyplývající sortimentní skladbě a výši těžebních etátů, v rozdílných terénních poměrech a na nich závislé vzdálenosti přibližování, odvozů a terénní třídě.
- Přírodní podmínky nejsou objektivním činitelem.

# Výrobní podmínky pracovišť



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- Ve výrobních podmínkách pracovišť se promítají konkrétní přírodní poměry dané oblasti a z části i úroveň technologické přípravy.
- Mezi ukazatele výrobních podmínek patří zejména průměrný objem těženého dříví, přibližovací a odvozní vzdálenost, terénní třída, druhová a sortimentní skladba vyrobeného dříví, sklon terénu, vlivy počasí apod.
- V pěstební činnosti se zde promítá intenzita pěstebních opatření a charakterizující faktory, které působí na pracnost a nákladovost pěstebních prací.
- Výrobní podmínky patří převážně k objektivním činitelům.

# Faktory řízení



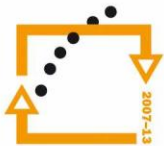
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- *Faktory řízení* zahrnují širokou škálu vlivů na dosahované výsledky hospodářské činnosti, vyvolaných lidskou činností.
- Zejména u této skupiny je někdy obtížné stanovit, který faktor je subjektivní a který je objektivní, a to i vzhledem k úrovni poznání.
- Subjektivita těchto podmínek je často podmíněna právní úpravou, organizačním stupněm, respektive okruhem zodpovědnosti a pravomocí svěřené danému řídicímu subjektu.
- Objektivita těchto podmínek souvisí s lidským činitelem – člověkem obecně, počínaje výkonem práce a konče manažerskými dovednostmi při vedení lidí, včetně složitých psychologických a sociálních aspektů a projevů.

# Komplex výrobních podmínek a hospodářských opatření



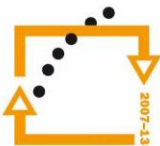
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

Komplex výrobních podmínek a hospodářských opatření, vycházejících z:

- charakteru lesní biogeocenózy,
- velikosti a stavu lesního majetku,
- poměrů pěstební a těžební činnosti,
- technické a technologické úrovně vybavenosti,
- sociálně ekonomických podmínek lesní výroby.

# Charakter lesní biogeocenózy



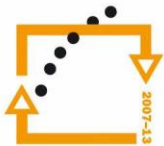
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- K hospodářskými opatřeními *neovlivnitelné* nebo *zčásti ovlivnitelné* skupině složek lesní biogeocenózy patří:
- činitelé produkce dříví závislí na lesní půdě (matečná hornina, množství přístupných minerálních živin, vodní režim, půdní edafon, půdní mikroklima apod.);
- činitelé produkce dříví, kteří podmiňují asimilační proces (světlo, teplo, atmosférické srážky, vlhkost vzduchu, obsah CO<sub>2</sub> ve vzduchu apod.);
- klimatičtí a jiní činitelé (vítr, teplotní extrémy, obtížný hmyz apod.);
- reliéf terénu;
- podzemní a záplavová voda (vrchoviště, slatiny, močály, glejové a semiglejové půdy, záplavy).



# Charakter lesní biogeocenózy

- Ke složkám lesní biogeocenózy, jejichž účast v procesu lesní výroby je *ovlivnitelná* hospodářskými opatřeními, patří:
- druhová skladba porostů lesních dřevin,
- věková a prostorová skladba porostů lesních dřevin,
- množství a jakost zásoby dříví na pni.



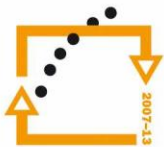
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

# Velikost a stav lesního majetku



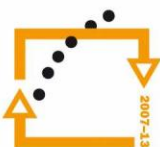
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- **Velikost a stav lesního majetku** zakládá relativně velmi široký komplex podmínek, s různým stupněm vzájemné závislosti (podmíněnosti) a závislosti na konkrétních geografických a urbanistických poměrech území a dalších antropogenních vlivech.
- Obecně se uvádí, že minimální plocha lesního majetku s normálním rozložením věkových tříd by měla být 200 ha, optimálně však 500 ha.
- Tato plošná výměra již většinou umožňuje zmíněnou nákladovou a výnosovou vyrovnanost hospodaření, tvorbu zdrojů (kapitálu) pro majetkovou reprodukci, infrastrukturní vybavenost, vč. odborného personálu pro správu a ochranu majetku.
- Vedle toho vytváří podmínky pro efektivní uplatnění lesních technologií.

# Poměry pěstební a těžební činnosti

V pěstební činnosti hodnotíme:

- dřevina,
- věk (sazenic, porostu),
- půdní podmínky (rozpojitelnost zeminy, kamenitost terénu, půdní vlhkost aj.),
- půdní pokryv,
- plocha a tvar pracoviště,
- koncentrace pracovišť,
- klimatické podmínky.



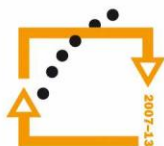
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

# Poměry pěstební a těžební činnosti



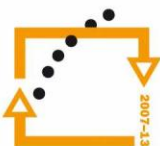
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

## V těžební činnosti:

- dřevina, hospodářský způsob,
- střední objem kmene (těženého, dopravovaného),
- věkový stupeň (tvar těžených kmenů, zavětvení),
- stupeň opracování kmene v dané fázi,
- terénní podmínky (sklon, kamenitost, únosnost půdy, půdní pokryv),
- vzdálenost (soustředování, dopravy),
- stav dopravní sítě,
- koncentrace pracovišť,
- klimatické podmínky.

# Technická vybavenost a technologická úroveň



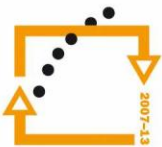
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- K základním výrobním podmínkám, z pohledu **technické vybavenosti a technologické úrovně**, patří:
- hustota, kategorie a typy lesních komunikací,
- počet a technické parametry používaných strojů,
- ekonomická efektivnost používaných strojů a technologií.

# Sociálně ekonomické podmínky

- Sociálně ekonomické podmínky lesní výroby se člení na:
- dlouhodobé, tj. takové, které se zpravidla mění v časovém horizontu, jenž přesahuje decenium (vzdálenost lesních celků od odbytových možností apod.),
- krátkodobé, tj. takové, jejichž změna je většinou možná v časovém horizontu, který je kratší než decenium.



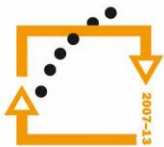
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

# Ekonomická typizace



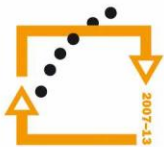
evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE  
DO ROZVOJE  
VZDĚLÁVÁNÍ

- Ze specifikací výrobních podmínek, jejich *seskupení* podle charakteristických znaků do skupin a *zobecnění* do typů vychází **ekonomická typizace** [PULKRAB 1994].
- přírodní podmínky (průměrná nadmořská výška, terénní náročnost, ohrožení lesa imisemi, klimatické, srážkové a sněhové podmínky apod.),
- vnitřní ekonomické podmínky (např. výměra podniku, lesnatost, hustota dopravní sítě, taxační charakteristiky, kvalifikační struktura, vybavenost strojními investicemi),
- vnější ekonomické podmínky (hustota obyvatel v zájmovém území, tržní podmínky apod.),
- výrobní úkoly (objem pěstební a těžební činnosti, ostatní činnosti atd.).